

Kalifornia Elektrik Krizi

1996 - Kalifornia enerji piyasasındaki denetimi yitirmeye başlamış ve rekabet artırma yönünde bir önlem almıştır.

Nisan 1998 - Enerjide spotçu (anlık) piyasa işlemeye başlar.

Mayıs 2000 - Enerjide bariz fiyat artışları görülmeye başlar.

Haziran 14, 2000 - Bir sıcaklık dalgası sırasında meydana gelen elektrik kesintileri San Francisco Bay Area'da 97,000 aboneyi etkiler.

Ağustos 2000 - San Diego Gas & Electric Company piyasa manipülasyonu üzerine hukuki bir şikâyet dosyası hazırlar.

Ocak 17-18, 2001 - Kesintiler yüz binlerce aboneyi etkiler.

Ocak 17, 2001 - Vali Davis acil durum ilan eder.

Mart 19-20, 2001 Kesintiler 1.5 milyon aboneyi etkiler.

Nisan 2001 - Pacific Gas & Electric Co. iflas eder.

Mayıs 7-8, 2001 - Kesintiler 167 bin aboneyi etkiler.

Eylül 2001 - Enerji fiyatları normalize olur.

Aralık 2001 - Enron'un iflasıyla birlikte enerji fiyatlarının Enron tarafından manipüle edildiği iddia edilir.

Şubat 2002 - Federal Enerji Düzenleme Komisyonu Enron hakkındaki iddiaları incelemeye başlar.

Kış 2002 - Enron Skandalı bir takım video kasetler ile su yüzüne çıkar.

Kasım 13 - 2003 - Vali Davis acil durumu sona erdirir.

Tablo (Kaynak):
http://en.wikipedia.org/wiki/California_energy_crisis

ENERJİ ÖZELLEŞTİRMELERİNİN SENDİKAMIZA ETKİSİ

Enerji, sanayi ve madencilik iş kolunda örgütlü sendikamız neoliberal politikaların işyerlerimizde yarattığı tahribattan birçok farklı bakımdan etkilenmiştir. Bunlar ana başlıklar altında şöylece özetlenebilir

A) Özelleştirme

1980'li yıllarda Turgut ÖZAL Hükümeti ile başlayan ve daha sonraki hükümetlerce de sürdürülen özelleştirme hareketi ETİBANK, SEK, ÇİTOSAN, ORÜS, SÜMERBANK, PTT, PETROL OFİSİ, TÜPRAŞ, ETBALIK, TÜGSAŞ vs gibi ülkemizin kazanımları olan, kamuya sınırsız, ucuz mal ve hizmet üreten gözde kurumlarımızın daraltılması ve tasfiyesi sonucunu doğurmuştur.

Sendikamızın örgütlü bulunduğu iş kolunda TEK (Türkiye Elektrik Kurumu) 1994 yılında TEAŞ, TEDAŞ olmak üzere iki Genel Müdürlüğe, 2001 yılında da TEAŞ Genel Müdürlüğü TEİAŞ, EÜAŞ, TETAŞ olmak üzere üçe bölünmüştür. TEDAŞ ise kendi bünyesinde 21 anonim şirkete bölünmüş ve özelleştirmenin alt yapısı hazırlanmıştır

B) Taşeronlaştırma (Hizmet alımı)

Kamu hizmeti hizmet alımı ve taşeronlaştırma ile yüklenici firmalar eliyle yürütülmeye başlanmıştır. İlk olarak temizlik hizmeti ve ardından endeks okuma, arıza bakım, kayıp kaçak, sökme, takma, tahsilat gibi hizmet alanları hizmet alımı yöntemiyle taşeron firma işçileri eliyle yürütülmeye başlanmıştır.

Bütün bu yaşananlar sendikamızı olumsuz yönde etkilemeyi sürdürmektedir. Hizmetlerin potansiyel üyelerimiz, kamu çalışanları eliyle değil hizmet alımı yoluyla yürütülmesi yeni üye kaydedilmesinde handikaplar yaratmaktadır. Sektörümüz kamu çalışanlarının yer aldığı formel yapıdan uzaklaşıp sendikasızlığın egemen olduğu müteahhit firmaların hizmet ürettiği bir sektör haline gelmektedir. Sendikamızın almış olduğu hizmet üretiminden gelen gücümüzü kullanma kararını hayata geçirme, hizmet alımı yapılan, taşeron firma çalışanlarının yoğun olduğu işyerlerimizde imkânsız bir hale gelmiştir.

C) İşlevsizleştirme

TKİ ve TEK gibi kurumların hizmet alanlarında özelleştirme yaşanırken DSİ, EİE ve TAEK gibi kurumlar da bu neoliberal süreçten farklı bakımlardan etkilenmişlerdir. Buralarda özelleştirme değil ancak araştırma ve yatırım bütçeleri kısıtlanmak suretiyle işlevsizleştirmeye maruz kalmışlardır.

D) Kadrolaşma

AKP iktidarı çalıştığımız iş kollarında yoğun bir kadrolaşma faaliyetinin içine girmiştir. Bu durum çalışanlar arasında yılgınlık yaratmıştır. Özelleştirme kapsamına alınan TEDAŞ Genel Müdürlüğü'nden emekliliği hak edenlere ikramiyelerine % 30'luk artış yapmak suretiyle emekliye özendirilerek 2500 kişi emekliye ayrılmış, 4500 kişi ise TEDAŞ Genel Müdürlüğü'nde işe alınarak kadrolaşma yoluna gidilmiştir.

E) Yeni Mali Yönetim

1050 sayılı yasanın yerine AKP Hükümeti eliyle çıkarılan 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile kurumların mali yönetimi Anglo Sakson modeli olan Dünya Bankası aracılığı ile Türkiye'ye dayatılan stratejik yapılanma ile kurumların merkezi idareden bağımsızlaşması, merkezi bir planlamanın tasfiye edilerek kurumların kamu hizmeti değil müşteri memnuniyetinin esas alan bir ticari yapıya dönüştürülmesi düşünülmüş ve gerçekleştirilmiştir.

Sonuç

Ülkenin içerisine sokulduğu bu yeniden yapılandırma sürecinde yaşanan ekonomik, sosyal tahribattan sendikamız olumsuz etkilenmeyi sürdürmektedir. Özelleştirme, taşeronlaştırma, işlevsizleştirme gibi etkiler yeni üye kaydını neredeyse olanaksız bir hale getirmiştir. Taşeron işçileri ile ortak örgütlenme dileği ise bu günün istihdam koşullarında çok kolay gözükmemektedir. Ülkenin bu çıkmazdan kurtulması ise kamucu, merkezi, ulusal planlı bir ekonomik anlayışla mümkün olacaktır.

KESK/ESM Ankara 1 No'lu Şube